

12:1

Den omständigheten att vattentrycket i allmän va-anläggnings renvattennät uppgår till något över 7 kp/cm² har inte ansetts innebära att anläggningen inte tillgodoser skäliga anspråk på säkerhet.

E.K. ägde en fastighet i Ödsmål socken, Stenungsunds kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Den var kopplad till anläggningens renvatten- och spillvattennät sedan år 1977. På fastigheten fanns en enfamiljsvilla, ursprungligen uppförd som fritidsbostad men år 1973 till- och ombyggd för permanentboende.

Kommunens renvattenverk försörjer hela centralorten i Stenungsund. När reservoaren i vattentornet är fylld ligger vattenytan på höjden +75,5 m. E.K:s fastighet ligger på höjden +19 m. Trycket i vattenledningen vid fastigheten är normalt 5,7 kp/cm². När matarpumparna i renvattenanläggningen startar – vilket sker ett par gånger per dygn – kan trycket under 10–30 sekunder stiga till 7 kp/cm² eller något däröver. Medan pumparna arbetar är trycket lägre än 7 kp/cm². De arbetar några timmar år gången.

E.K. yrkade att Va-nämnden måtte ålägga kommunen att sänka trycket i den renvattenledning som går till hans fastighet till 4 kp/cm². Som grund för sin talan åberopade E.K. att kommunens va-anläggning inte tillgodosåg skäliga anspråk på säkerhet genom att trycket i ledningarna var för högt.

Kommunen bestred yrkandet och gjorde därvid gällande att trycket i renvattenledningen var normalt samt att skäliga anspråk på säkerhet därför var tillgodosedda.

E.K. anförde: I samband med att hans tvättmaskin gick sönder på grund av det höga vattentrycket sade en representant för Electrolux att ett normalt tryck är 4 kp/cm². Detta tryck rekommenderades av tvättmaskinsfabrikanterna. Trots att han monterat bromsanordningar och brickor är trycket för högt. När han exempelvis håller ett glas under en kran händer det att han tappar glaset. Vidare kan han inte spola vattenklosetten på normalt sätt. Flera andra fastighetsägare är också missnöjda med det höga vattentrycket. När fastigheten kopplades till kommunens renvattenledning trodde han att det var normalt tryck i den. Kommunen har monterat tryckreduceringsventiler i några fastigheter i centralorten. Med hänsyn till att alla fastighetsägare bör behandlas lika är det rimligt att kommunen nu bekostar en tryckreducerande anordning åt honom. I sin fastighet har han samma va-installationer som han hade då han tog vatten från egen brunn. När va-installationen kopplades till kommu-

nens ledning prövades hans va-installation. Han fick emellertid ingen upplysning om vattentrycket i ledningarna. På en fastighet som ligger 6 m över havet har ägaren monterat en säkerhetsventil på renvattenledningen. Ventilen är inställd på ett tryck om 9 kp/cm². Den har utlösts vid ett antal tillfällen. Vid dessa tillfällen har trycket i E.K:s ledningar varit cirka 7,7 kp/cm².

Kommunen anförde: I början av 1960-talet uppförde kommunen en högre vattenreservoar. Nya områden i kommunen bebyggdes. Dessa förhållanden fick till följd att trycket höjdes i renvattenledningarna. 7 kp/cm² betraktas som ett normalt tryck. De fastigheter som ligger vid havet inom samma zon som E.K:s har också det trycket. I tätorten är vattentrycket enhetligt. Alternativet till att höja trycket i hela ledningsnätet hade varit att skapa en zon med lägre tryck och en med högre. I andra kommuner förekommer det att trycket är 4-5 kp/cm². Kommunen är inte skyldig att anpassa vattentrycket i E.K:s fastighet till dennes behov. Det skall E.K. göra. Det ankommer alltså på honom att vidta åtgärder för att förhindra att tvättmaskinen utsätts för ett för högt tryck. När fastigheten kopplades till kommunens renvattenledning borde E.K. ha anpassat sin va-installation till vad va-byggnormen föreskriver. Enligt Svensk byggnorm – Supplement kapitel 51 punkt 2411 – skall beräkningstrycket vara minst 1 kp/cm² högre än högsta förekommande drifttryck, dock lägst 10 kp/cm². E.K:s va-installation skall tåla ett sådant tryck. Kommunen har inte ändrat trycket i ledningarna sedan mitten av 1960-talet. Tidigare anslutna fastigheter utrustades i samband därmed med reduceringsventiler.

Va-nämnden yttrade:

Enligt 12 § 1970 års va-lag skall allmän va-anläggning bl a vara försedd med de anordningar som krävs för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäligen anspråk på säkerhet. Några närmare föreskrifter om utformningen av anläggningen, t ex ifråga om vattentryck har inte ansetts erforderliga. Enligt punkt 9 i Allmänna bestämmelser för brukande av Stenungsunds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar garanterar va-verket inte visst vattentryck.

Såsom kommunen framhållit innehåller Svensk byggnorm föreskrifter om att beräkningstrycket i en va-installation skall vara minst 1 kp/cm² högre än högsta förekommande drifttryck, dock lägst 10 kp/cm².

I målet är ostridigt att trycket i servisledningen för renvatten till E.K:s fastighet tidvis uppgår till något över 7 kp/cm². Det vattentrycket kan – särskilt med hänsyn till föreskrifterna i byggnormen – inte bedömas vara så högt att kommunens renvattenan-

läggning i detta hänseende inte skall anses tillgodose skäliga anspråk på säkerhet.

Den omständigheten att huvudmannen ändrar villkoren för brukandet av anläggningen – exempelvis genom att höga vattentrycket – torde i och för sig kunna föranleda att huvudmannen i vissa fall bör bekosta åtgärder för att anpassa anslutna fastigheters va-installationer till de nya villkoren. Någon förändring av det högsta förekommande vattentrycket har dock ostridigt inte förekommit under den tid E.K:s fastighet varit ansluten till kommunens allmänna va-anläggning.

E.K:s talan kan på grund av det anförda inte bifallas.

Beslut: 1980-01-15, BVA 3

Mål nr: Va 98/78